

Pia Hilaria R. P. Angelini Gazæi E Societate Iesv Atrebatis

Gazet, Angelin

Antverpiae, 1629

Matrona Germana Ministros hæreticos omnia Fato regi dictitantes, egregiè deludit, fictè eos ad prandiu[m] opiparum inuitans, & impransos dimittens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70444](#)

Insanientem has improbas insanias
Spectabat oculis nil minus opinantibus;

In hunc repente genius ater insilit,
Nil Christiani veritus in eo symboli.

Vbi sensit hospes hospitem stygium sua
Inire membra, gnarus auctorem mali,
Quo premitur, esse Bonzium, mox & suum
Furere furem cœpit, illum calcibus
Pugnisque mactat, & probris acerrimis,
Donec oneratus, vt decebat, se eripit
Bonzius; & ipse, qui premebat hospitem
Dæmon sibi suâ consuluit etiam fugâ.

Tunc Lodoico liber hospes accidens,
Crucem Fidemque Christianam laudibus
Facundus effert, atque Iaponum dijs
Rite abnegatis, Christianum se fore.

I sacrificule, vendita vires tuas,
Pugnos tibi suos hospes hic gratis dedit,
Ut euocati vim probares dæmonis.

Macte Lodoice: si Neophytus id potes,
Quid poteris vbi te maior ardor ac fides
Proiectorem Iaponiæ dabunt tuæ?

*Matrona Germana Ministros hereticos omnia
Fato regi dictitantes egregie deludit,
fictè eos ad prandium opiparum invitans,
& impransos dimutens.*

Ex Florim. & Galasso.

*P*Arisinus olim celebris auctor est mihi,
Ausim ut chimæram dicere chimærisimam,
Quam

Quam sibi Vetusfas in suo errorum chao,
Quamque sibi Nouitas haeretica eodem in suo,
Dixere Fatum. Supra Olympi fornices
Fatum est volumen orbe toto grandius,
Cui folia duro è chalybe densa se premunt,
Innumera numero, vastitate immania,
Et aeternis obserata laminis.

Hic Domina rerum, vt somniant, Necesitas
Scripsit adamante, quid futurum singulis,
Quos terra tulerit, aut ferat, mortalibus
Abs ævo in æuum, tam charactere improbo,
Tam pertinace, vt astra qui cælo queunt
Mouere Superi, Fara non queant statu.

His regitur orbis lege inextricabili:
Deus ipfus, aiunt ore blasphemо, his subest.
Scortare, pergræcare, macta, peiera;
Tuus est Olympus iure, si in Fatis siet.
Diuos fatiga precibus, & egenos stipe,
Dorsum flagellis, ventrem inanitatibus,
Haud dubia es orci præda, si in Fatis id est.
Vt mentiantur Fata, numquam feceris.
Hinc cassa, sterilis, nulla libertas tui est,
Quidquid Papistæ grunniant, arbitrij.
Haereseos haec sunt aurea axiomata;

Tota hisce reboant rostra p̄edicantica.
Est & Ministras, & Ministrarum assecias,
Est & puellas ad lucernam garrulas
Audire lanâ cum suâ Fatum loqui.

Si cui familiæ commoda è voto fluunt;
Vt illa fuerent commoda, in Fatis fuit.
Si tibi scelestæ est vxor, in Fatis erat,
Hanc vt scelestâ luce duceres domum.

M 2

Si

Si quam maritus fuste deartuauerat,
Fôrs è popinâ vel Itpanari redux,
Illaque Ministri se tulisset in domum,
Solatijsque consilijque gratiâ;
Barbam Minister hinc & inde nens suam,
Responsitabat: Perfer, in Fatis erat,
Vt te hac maritus dote ditem redderet.

Istæc subinde ab ore Caluinistico
Germana mulier nec lubenter hauserat,
Probè maligna, si malignitas fuit
Germana, si non & proba, probo dum dolo,
Vt edoceret, Fata quid rei gerant,
Stato Ministris & Ministrabus die
Cunctis id vrbis adparare prandium
Simulat opimum, præque triduo monet.

Totus vocatis triduum hoc annus fuit.
Inter ea cultros fuscinaisque, sed prius
Acuere dentes cote; nec ientaculum
Præsumere ausi, vixque coenam pridie;
Ne dapibus ullum pestulum istinc obderent.
Iam præstituta vix dies affulserat,
Venere celeres. Vidua conuiuas iubet
Saluere vultu quâ potest lenissimo,
Amœnam in aulam, quisque vt aduentauerant,
Poscit vt & ineant. Aula erat tapetijs
Amicta muros vndique Babylonicas,
Medioque longa & niuea mappis Belgicis,
Quadrifisque strata mensa colluentibus.

Terni, quaterni, sese vt occursus dedit,
Stabant Ministri, mutuis sermonibus,
Vt fit, serentes varia. De Fato fuit
Qui verba sereret: En vt in Fatis erat,

Nos

» Nos hoc vt epulo prosperaret inclyto
» Matrona. Viuat, Fata viuat prospira,
Dixere cuncti. Dumque Fata extollerent,
Ibat, redibat, hospitum velut vicem
Anxia, salilla iam mouens argentea,
Iam quadra numerans, iam cathedras, vt moram
Solerter aliam mulier ex aliâ trahat.

Tum forte Boreas frigoris acuti pater,
Niuosus alis peruolabat aëra:
Pruina barbis hæsitabat horridis:
Cale-ut illa-fiat tantulum, dum prandium
Fatale prodit, ligna mandantur foco,
Sed apta fumo suscitando, non foco,
Viridia siluae iam recentis pignora,
Densas ab oculis excitura lacrymas.

Nunc in culinam, nunc in aulam refluens,
Mensæ accubare num velint, demum rogat.
Cupidius illi se in suos iactant toros,
Mensamque festinantius circumsedent,
Quam se vibrassent in lepusculum canes.

At ecce, ut abacum more cohonestent suo,
Famuli culullis plena bicubitalibus
Canistra portant, quæ saliuam protinus
Mouere siccis aduenis. Isti sua
Ad Fata remeant, speque Fata deuorant
Elixa, frixa, tosta, conditanea.

Nunc prima, tum secunda, iamque tertia
Sonuerat hora, sed sonabant acrius
Sua cuique dudum vacua ventris atria,
Solis inambulata bombis. Interim
Nihil ciborum; sola vox famulantum hæc
(Iam iamque) fertur, hospes vt Italus solet

M 3

(Iam

(Iam iamque) si quid depoposceris, dare.

Si mica saltem Cereris in promptu foret,
Foret vnde primam pellerent aliquo famem.

Vltrò ergo servis & citrò meantibus,
Ocultum frequentem dant in aulæ ianuam,
An nil geratur: inde pronam destinant
Aurem in culinam, num veru etiamnum crepet.

Diu crepuerat, & fatigarat canem,
Nihilque præter ferrum inane assauerat.

„ Numquámne tandem? (dixit impotentior,
Et fortè senior è Ministris quispiam,
Cui stomachus allatrabat imperiosius,
Lacrymosa fumo lippiebant lumina,
Siccusque in abaco cyathus augebat sitim)

„ Numquámne tandem prandii? nunc tempus est
„ Etiam merendæ. Hos oris ac stomachi sonos
Tumultuantum de propinquo inaudiens

Matrona prodit, ore composito grauis,
Et has salutem post datam, voces dedit:

„ Vos ô Ministri, vos Ministrae parcite:
„ Ut fragilis, ut maligna, mentiri quo;

„ Ut Fata mentiantur, haudquaquam meæ,
„ Haud vestræ, opinor, est opis, qui millies

„ Hæc dicta nostris intulisti auribus.
„ Vos ut vocarem, fateor, in Fatis fuit:

„ Sed quod mihi vobisque cum primis dolet,
„ Ut nil pararem ferculi, nil poculi,

„ Nil iurulenti, prorsus in Fatis erat.

„ Ut mihi deesset Bacchus, & deesset Ceres,
„ Haud vlla perdix esset, haud cupediae,

„ Ut vistra solas ora biberent lacrymas,
„ Fumoque paſcerentur implacabili,

„ Fata

„Fata volvere, nec reluctari fuit.
„Vt video, ieunis domum atque abstemij
„Hinc emigrandum, & istud in Fatis erat.
„Pleni ergo Fatis emigrate, dum lubet.

Dixit, recessit. Nemo non sese intuens
Stupefactus hæsit, sed famelicus magis.

Igitur an alibi fortè restent abdita
Melioris escæ Fata, visuri domum
Abeunt Ministriâ quisque cum suâ, & suis
Fatis nefastis imprecati pessima,
Peiora vafræ comminantur hospitæ.

Saltem è culullis illa grandioribus
Dedisset haustum: At (stolidi) si fas est dari
Responsa stolidis) haud id in Fatis fuit.

*Rusticus quidam ebrius, recusantibus dome-
sticis cum eo noctu cœnare, demones inni-
tat. Adsunt, sed mox inuocato Iesu nomi-
ne abiguntur.*

Ex Simon. Macol. tom. 3.

Alios ministros atque conuinas domi
Temulentus habuit rusticus Huic Nolleus
Nomen erat; vxor liberique sat probi;
Nec audiebat ipse pessimus, nisi
Quod pellubenti fauce siccaret scyphos.

Ergo à popinâ, tota vbi Dionysia
Iam pœnè perporauerat, noctu redux,
Vt ebriorum moris est, mensam sibi
Statim apparari mandat, & sterni cibis,

M 4

Zytho-